

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПРИБУТКОМ: АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙ НАУКОВОГО ХАРАКТЕРУ

У статті проведено аналіз публікацій українських наукових журналів «Бухгалтерський облік і аудит», «Актуальні проблеми економіки» та «Економіка України» та російського журналу «Бухгалтерський учет» для виявлення проблемних питань бухгалтерського обліку операцій з прибутком, які піднімалися дослідниками з метою виділення невирішених проблемних питань.

Analysis of publications of Ukrainian scientific journals «Accounting and Auditing», «Actual Problems of Economics» and «Economy of Ukraine» and Russian journal «Accounting» for detecting problematic issues of accounting for transactions with profit, which were raised by researchers with the purpose separating unsolved problems, are carried out in the article

Постановка проблеми у загальному вигляді. Прибуток є узагальнюючим показником результатів господарської діяльності та важливим інформаційним показником для прийняття управлінських рішень. Саме завдяки достовірній інформації, отриманій за даними бухгалтерського обліку про формування прибутку, напрями його розподілу і використання відбувається задоволення інформаційних потреб зовнішніх та внутрішніх користувачів з прямим фінансовим інтересом, визначаються стратегічні напрями діяльності підприємства, розробляються заходи щодо забезпечення соціального розвитку. Загальні підходи до організації та методичного забезпечення бухгалтерського обліку, що розробляються на рівні держави, досить часто змінюються з метою їх удосконалення, що потребує мобільності та освіченості не лише від бухгалтерів-практиків, а й від науковців, що досліджують проблеми розвитку науки про бухгалтерський облік. Розгляд проблемних аспектів розвитку бухгалтерського обліку науки та практичної діяльності дає можливість виділити найактуальніші напрями наукових досліджень для вдосконалення практики та побудови потужної інформаційної системи спрямованої на задоволення запитів користувачів.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Питання, присвячені формуванню і розподілу прибутку досліджували у своїх працях вітчизняні та зарубіжні вчені А. Бобо, І. А. Бланк, С. М. Деньга, О. М. Залетов, Ю. Б. Іванов, О. В. Карпенко, Н. І. Костіна, Д. Я. Крупка, Н. М. Малюга, Г. О. Швиданенко, П. Я. Хомин, О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, С. Л. Каратаев, О. І. Олексюк, Л. Г. Логвінська, В. М. Назаренко, А. І. Нечитайло, Д. А. Панков, О. Франк та інші.

Питання, пов'язані з прибутком як обліковою категорією піднімалися у дисертаційних дослідженнях українських науковців: М. І. Гордієнко, Я. В. Лебедзевич, Є. Ю. Шара, Н. М. Пархоменко, І. В. Перезовова, О. В. Будицький, Г. М. Курило, В. І. Кузь, Н. М. Вдовенко, Є. М. Рудніченко, Л. І. Леженко, С. О. Кучеркова, Ю. Л. Субботович, М. П. Бадида, М. І. Іщенко, Л. М. Карпенко, М. М. Садовенко, Т. М. Гамма, В. О. Сірко, О. Є. Ширягіна та ін., а також дисертаційних дослідженнях російських науковців С. Г. Акопова, Д. А. Андреева, К. Н. Бадмаївої, Е. Н. Бекетова, Н. В. Гориславської, Н. А. Іванова, А. С. Нікітіна, К. І. Оганяна, В. А. Кударенка, В. В. Климовицького, Н. С. Тимофеевої, Є. В. Чипуренка, С. Г. Володина, Н. Р. Володина, Є. С. Глазко, Р. В. Ткаченка, С. Н. Федотова, Є. С. Мальцева, Н. Н. Сівера, І. В. Юрасова та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Значна кількість наукових досліджень, які проведені в Україні за роки незалежності з проблемних питань розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю операцій з формування фінансових результатів, визнання доходів та витрат, розподілу та використання прибутку присвячена тематиці, пов'язаній з оптимізацією податкового навантаження суб'єктів господарювання. Однак значна кількість організаційно-методологічних проблем бухгалтерського обліку концептуального характеру, у т.ч. і бухгалтерського обліку прибутку, який у сучасних умовах зазнає трансформаційних перетворень як об'єкт обліку, контролю та аналізу, потребують вирішення.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз публікацій, опублікованих в престижних наукових виданнях України («Бухгалтерський облік і аудит», «Актуальні проблеми економіки» та «Економіка України») та Росії («Бухгалтерский учет») на предмет виявлення актуальних проблемних питань формування, розподілу та використання прибутку як на макро- так і на макрорівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток облікової практики висуває на перший план необхідність удосконалення теоретичного підґрунтя розвитку науки про бухгалтерський облік. На думку К. Ю. Воронової, створення раціональної організаційної структури і вдосконалення методів управління компанією неможливе без наукової обліково-аналітичної системи [1, с.25]. Як зазначає В. В. Панков, один із перших дослідників у сфері інституційного розвитку бухгалтерського обліку, контролю і аудиту, – традиційна теорія бухгалтерського обліку має дескриптивний характер і орієнтована виключно на техніку ведення обліку. Вона статична за своєю суттю, у ній не розглядаються і не аналізуються різні фактори, які визначають динаміку змін чи стійкість тих чи інших облікових технологій і практик. Відповідно в її рамках немає можливості передбачити тенденції і шляхи розвитку сучасних систем обліку, характеру і направленості їх можливих трансформацій, а також адекватного їх опису [2, с.5].

Підтримуючи думку науковця щодо необхідності розвитку нових сучасних напрямів в бухгалтерському обліку, слід відзначити багатовекторність перспективних напрямів наукових досліджень, які пропонуються вітчизняними дослідниками. До них, зокрема, можна віднести розвиток метатеорії бухгалтерського обліку, креативного обліку, інституційної теорії бухгалтерського обліку, соціального обліку, адаптивної моделі бухгалтерського обліку, побудову методики обліку нових об'єктів тощо. Щодо необхідності розвитку організаційно-методологічних засад бухгалтерського обліку формування та розподілу прибутку, то досліджувана проблематика актуалізується у зв'язку з трансформацією прибутку з традиційного об'єкта бухгалтерського обліку, який характеризує позитивний фінансовий результат в новий об'єкт обліку, який під впливом трансакційних витрат, наслідків інфляційних процесів та ризику, переорієнтації стратегії діяльності суб'єктів господарювання на концепцію стійкого розвитку та соціалізацію діяльності, модифікується, що потребує відповідної адаптації теорії та практики.

Професор Н. М. Малюга зазначає, що практики часто думають про теорії з недбалістю, а про вчених говорять з іронією: «придумують так, від нічого робити» [3, с.46]. У минулому, і особливо тепер, здійснюються спроби представити практику як діяльність, вищу за теорію, реальну та неминуче потрібну. Теорія у такому випадку виступає чимось гіпотетичним, тим, що не може бути перевірене.

Ще в позаминулому столітті в одному з поважних професійних періодичних видань – журналі «Счетоводство» – зазначалося, що більшість бухгалтерів-практиків не лише не цікавляться науковими питаннями рахівництва, але знаходять їх навіть марними; на їх думку бухгалтерія є виключно практичною справою, яка зовсім не потребує будь-яких філософських міркувань [4, с.50]. Відомий учений-бухгалтер – професор А. І. Скворцов, на сторінках того ж журналу «Счетоводство» у 1889 р. відмітив, що прагнення поставити рахівництво в розряд наук – шкідливе для справи: воно відволікає думку в сторону від справжнього завдання рахівництва як мистецтва [5, с.46].

Початок ХХІ ст., що характеризується формуванням нового економічного мислення у зв'язку з черговою світовою фінансово-економічною кризою та необхідністю подолання її наслідків як на макро- так і на мікро рівні, ставить на перший план удосконалення підходів до управління всіма економічними процесами, що, в свою чергу, вимагає ґрунтовних наукових розробок окреслених питань.

Для виявлення актуальних напрямів наукових досліджень з питань бухгалтерського обліку операцій з прибутком проведемо аналіз проблематики наукових публікацій в українських наукових економічних журналах таких як «Актуальні проблеми економіки», «Бухгалтерський облік і аудит» та «Економіка України». Результати здійсненого аналізу в розрізі змістовного наповнення статей представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз публікацій у вітчизняних періодичних виданнях наукового характеру, присвячених питанням обліку формування, розподілу та використання прибутку

Наукові видання, роки публікацій	Проблемні питання, які піднімалися дослідниками	Фактори формування прибутку	Розподіл та використання прибутку	Розкриття інформації у фінансовій звітності	Якість прибутку	Управління та прогнозування прибутку	Сутність та види прибутку	Облік прибутку	Оподаткування прибутку	Характеристика інформації щодо формування і розподілу прибутку	Разом
Актуальні проблеми економіки (2002–2011 роки)		7	2	-	1	5	2	-	1	-	18
Бухгалтерський облік і аудит (2007–2011 роки)		1	1	2	-	-	-	3	9	2	16
Економіка України (1998–2011)		-	1	-	-	1	1	-	7	-	10
Всього публікацій		9	4	2	1	6	3	3	17	2	44
Питома вага в загальній кількості		17%	9%	4%	2%	12%	7%	7%	38%	5%	100%

Відповідно до даних, наведених у табл. 1, доцільно відзначити, що найбільш перспективним та актуальним, на думку дослідників, є питання оподаткування прибутку (з 44 опублікованих та проаналізованих статей 17 присвячено проблемам оподаткування прибутку, що становить 38%). Це пов'язано з декількома факторами: фіскальним характером податкової політики в Україні, а також з постійною зміною податкового законодавства та значною кількістю проблемних питань, які виникають у практикуючих бухгалтерів із його застосуванням.

Потрібно проаналізувати вибірку статей журналу «Бухгалтерський облік і аудит» за ключовим словом в назві «прибуток» за 2007–2011 рр., у яких порушувалися проблемні питання щодо операцій із прибутком підприємства такими авторами, як О. Римарук, Ю. Лисенков, Е. Будаєва, М. Павлишенко, А. Скрипник, Д. Серебрянський, Т. Косова, Г. Роганова, В. Корнієв, С. Биконя, В. Парнюк, О. Рибалка та інші. За досліджуваний період у журналі надруковано 16 статей з ключовим словом у назві «прибуток».

Основні питання, які були розглянуто автором, наведені на рис. 1.

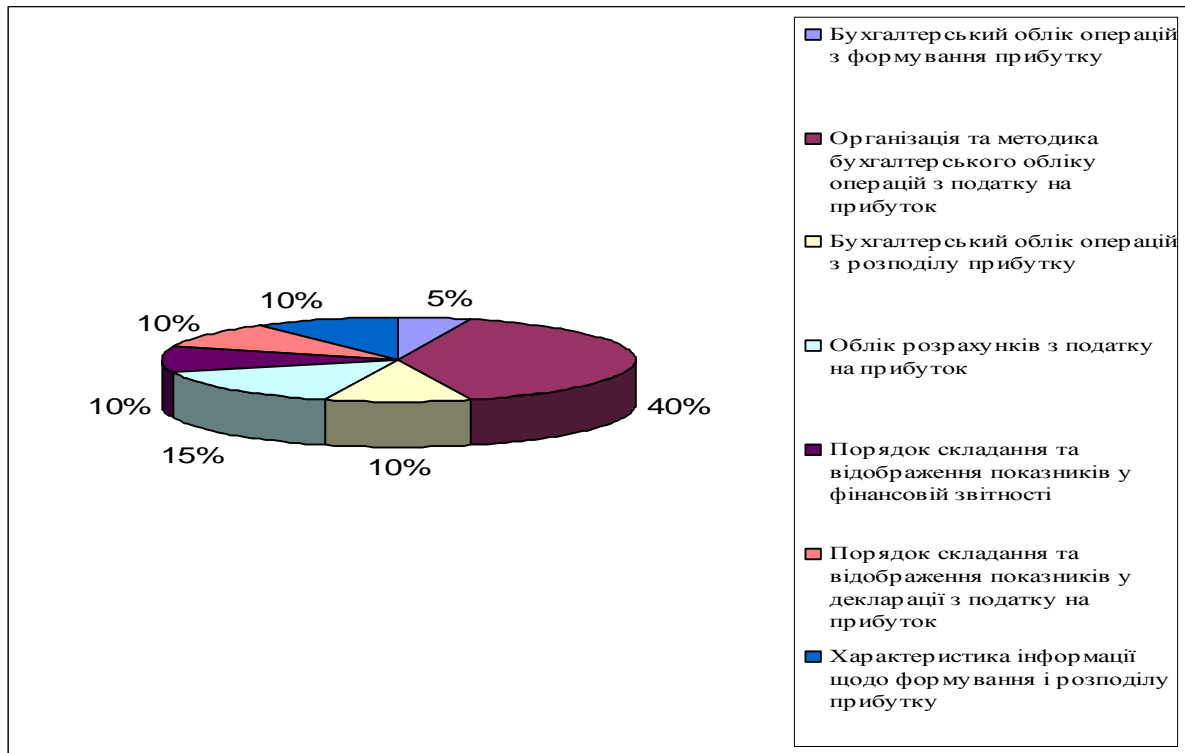

Рис. 1. Проблемні питання, висвітлені у журналі «Бухгалтерський облік і аудит» за ключовим словом у назві «прибуток» за період 2007–2011 рр.

Відповідно до даних, наведених на рис. 1 можна зробити висновок, що протягом 2007–2011 років у журналі «Бухгалтерський облік і аудит» у статтях з досліджуваної проблематики піднімалися наступні блоки питань: організація та методика бухгалтерського обліку формування прибутку, у т.ч. формування прибутку до оподаткування та розрахунків підприємства за податком на прибуток, порядок складання та відображення інформації про прибуток підприємства у фінансовій та податковій звітності; формування інформації про розподіл прибутку.

Найбільшу кількість статей за визначений період присвячено питанню організації і методики ведення бухгалтерського обліку відповідно до положень Податкового кодексу (38% усіх статей), зокрема переважно більшість статей опубліковано саме у 2011 році, тих що присвячені роз'ясненням положень Податкового кодексу для цілей визначення бази оподаткування податком на прибуток. Лише 5% від усіх статей присвячено питанню характеристики інформації щодо формування та розподілу прибутку. Це питання в сучасних умовах є актуальним, оскільки інформація про фінансові результати, представлена у фінансовій звітності, характеризує фактичну суму отриманого прибутку (збитку) та не відображає напрями розподілу і використання прибутку з урахуванням стратегії розвитку підприємства. На жаль, ряд питань, що на сьогодні є актуальними, не знаходять відображення у фахових статтях наукового характеру, зокрема до таких актуальних питань можна віднести: необхідність та механізм створення грошового забезпечення прибутку, методичні засади його облікового відображення, методичні засади економічного аналізу операцій з формування та розподілу прибутку, що спрямований на планування та прогнозування результатів діяльності, підходи звітності, орієнтованої на запити користувачів.

Аналізуючи динаміку публікації у журналі «Бухгалтерський облік і аудит», необхідно відзначити, що за досліджуваною проблематикою переважна більшість статей опублікована у 2011 році (рис. 2), а саме 9, що пов'язано з уведенням у дію Податкового кодексу України і необхідністю здійснення практикуючими бухгалтерами ряду видів робіт, щоб привести облік на підприємстві відповідно до норм податкового законодавства, що потребувало відповідних роз'яснень порядку та процедур їх здійснення.

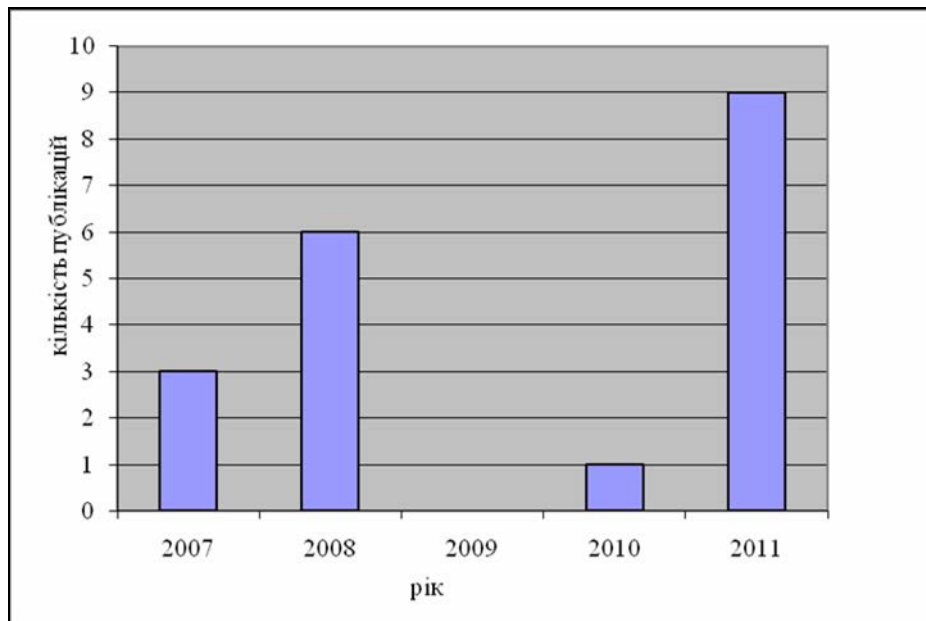

Рис. 2. Динаміка публікацій статей у журналі «Бухгалтерський облік і аудит» за ключовим словом у назві «прибуток» у 2007–2011 рр.

Найменше статей було опубліковано у 2010 році – 1 стаття, присвячена питанням складання та подання фінансової звітності за рік. Крім того, зазначимо що у 2009 році публікації за ключовим словом у назві «прибуток» відсутні. Причиною цього є зниження актуальності питань, пов'язаних з визначенням прибутковості діяльності після фінансової кризи, що розпочалася у 2008 році, оскільки в цей період велика кількість підприємств стали збитковими.

Проаналізувавши вибірку публікацій в журналі «Актуальні проблеми економіки» за 2002–2011 рр. за ключовим словом в назві «прибуток», відмітимо, що за досліджуваний період на сторінках журналу опубліковано 18 статей таких авторів як С. О. Гуткевич, О. А. Бужин, В. Л. Корнієв, С. Ф. Биконя, В. О. Парнюк, С. О. Рибалка, О. А. Зінченко, О. О. Петренко, О. В. Ромашко, В. В. Сопко, О. М. Турило, О. Е. Ширягіна, С. О. Шарманська, О. Г. Мельник, І. І. Надточій, К. П. Проскура. Аналіз їх змістовного наповнення в частині проблематики, яка порушувалася авторами, дає підстави стверджувати їх в більшій мірі теоретичну макро- та мікроекономічну спрямованість, що виражається в акцентуванні дослідниками уваги на питаннях сутності та ролі прибутку в економіці та питаннях підходів та механізму управління прибутком, яким присвячено по 27,8% публікацій (по 5 публікацій відповідно) у структурі досліджуваних, по 16,6% публікацій присвячено питанням аналізу прибутку, зокрема в частині факторного аналізу прибутковості та оцінки якості прибутку, а також питанням оподаткування прибутку; по 5,6% присвячено питанням розподілу прибутку та автоматизації моделей прогнозування прибутку. Проблемні питання бухгалтерського обліку операцій з формування, розподілу та використання прибутку та формування відповідного облікового забезпечення системи управління на сторінках журналу «Актуальні проблеми економіки» не піднімалися. Найбільш актуальними за досліджуваний період виявилися такі наукові напрями: роль прибутку, як джерела фінансування інноваційної діяльності, оцінка впливу факторів на прибутковість діяльності, оцінка якості прибутку, управління, спрямоване на максимізацію прибутку. В окремих публікаціях, зокрема таких науковців як О. О. Рибалка, О. А. Зінченка, О. О. Петренко, І. І. Надточій висвітлені питання галузевої спрямованості досліджуваної проблематики. Авторами піднімаються питання особливостей формування, оподаткування та управління прибутком на гірничозбагачувальних та молокопереробних підприємствах, на виробничих підприємствах (виробництво соків) та в банківських установах.

Аналізуючи пропозиції авторів необхідно звернути увагу на такі розробки: в частині

теоретичних засад формування прибутку – обґрунтування необхідності істотних змін у механізмі формування прибутку та заходи з його системного оновлення в межах ринкових перетворень (С. О. Шарманська), виділення в системі прибутку його активної відтворювальної системи – інноваційного прибутку (О. Г. Мельник); в частині управління прибутком – розробка схеми планування максимізації прибутку з урахуванням інноватизації (О. А. Зінченко) та заходів з максимізації прибутку за умови обмеженості ресурсів на виробництві (І. І. Надточій); в частині оподаткування прибутку – пропозиції щодо впровадження податку на витрати (В. О. Парнюк), в частині аналізу – розробка показників та критеріїв якості прибутку, методики розрахунку якості прибутку підприємства щодо потенційного резерву його якісного розвитку (О. А. Зінченко), в частині розподілу прибутку – механізм розподілу прибутку відповідно до участі працівників у його формуванні (О. А. Бужин).

Проаналізувавши вибірку статей журналу «Економіка України» за ключовим словом в назві «прибуток» за 1998–2011 рр. встановлено макроекономічну спрямованість публікацій та переважаючу орієнтацію наукових досліджень на вдосконалення податкової політики держави через механізм оподаткування прибутку підприємств (рис. 3).

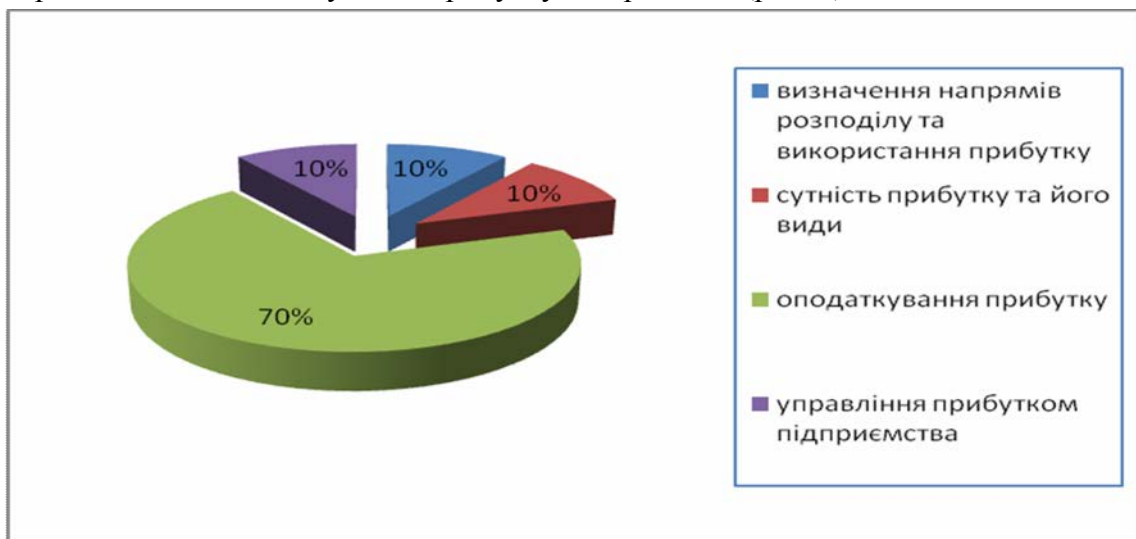

Рис. 3. Проблемні питання, висвітлені у журналі «Економіка України» за ключовим словом «прибуток» за період 1998–2011 рр.

Розглядаючи висновки та пропозиції дослідників з проблем оподаткування прибутку необхідно звернути увагу на розробки А. Савченко та Н. Москалюк в частині обґрунтування двох методів оподаткування: динамічної моделі регресивного оподаткування та інвестиційного податкового кредиту; І. Швець та О. Следь щодо розробки динамічної моделі оподаткування прибутку підприємства із застосуванням гнучкої ставки, розмір якої регулюється залежно від результатів діяльності; З. Варналій, Д. Серебрянського, К. Швабій, А. Скрипник щодо пільгового оподаткування прибутку для податкового стимулювання розвитку суб'єктів господарювання в умовах подолання кризових явищ в економіці. У частині розподілу прибутку цікавими є пропозиції В. Косової та Г. Роганова щодо необхідності розподілу чистих грошових операційних потоків підприємства на прибуток і амортизацію для різних випадків повернення капіталу і створення амортизаційного фонду. При розгляді питань управління прибутком основна увага дослідника Е. Будаєвої спрямована на оцінку ефективності маркетингових програм за критерієм операційного прибутку, однак проблема інформаційного забезпечення системи управління в досліджуваних публікаціях авторами не піднімалася.

Проаналізувавши вибірку статей російського журналу «Бухгалтерский учет» за ключовим словом «прибуток» в назві, встановлено, що за період 2005–2008 рр. на сторінках названого журналу опубліковано 34 статті з досліджуваної проблематики, динаміка публікацій яких наведена на рис. 4.

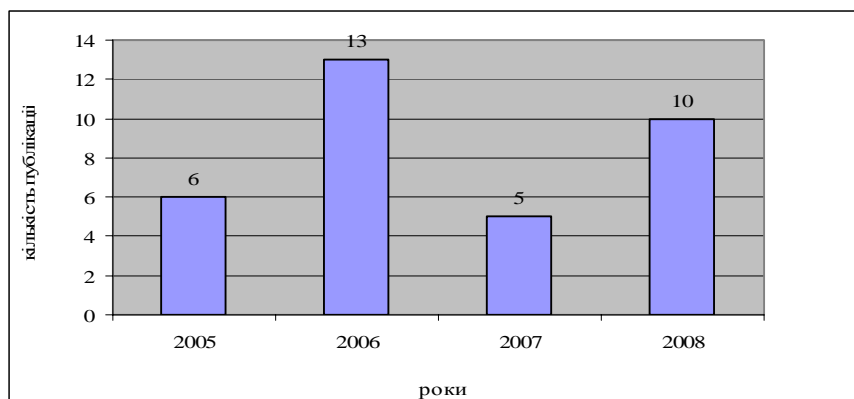

Рис. 4. Динаміка публікацій статей у журналі «Бухгалтерский учет» за ключовим словом в назві «прибыль» у 2005–2008 рр.

За даними рис. 4 можемо зробити висновок, що найбільше статей за досліджуваний період опубліковано у 2006 році (13 статей), у яких розглядалися питання щодо бухгалтерського обліку операцій з формування та розподілу прибутку, організації бухгалтерського обліку, розрахунку прибутку відповідно до податкового законодавства, відображення показників щодо одержаного прибутку у звітності. Можемо припустити, що підвищений інтерес до питань формування і розподілу прибутку у 2006 році в Росії пов'язаний із тим, що у 2006 році зростання виробництва спостерігалось практично в усіх основних видах економічної діяльності. Високими темпами зростали обсяги будівельних робіт, послуг зв'язку, обіг оптової і роздрібною торгівлі. Значно збільшилися реальні грошові прибутки населення та інвестиції в основний капітал, помітно знизилася інфляція.

Аналізуючи проблематику наукових публікацій в журналі «Бухгалтерский учет» (табл. 2) необхідно звернути увагу на її різносторонню спрямованість як в частині організації та методики обліку операцій з формування, розподілу та використання прибутку, представлення відповідної інформації у звітності, так і в частині формування прибутку до оподаткування та розрахунку податку на прибуток.

Таблиця 2

Аналіз проблемних питань, висвітлених у журналі «Бухгалтерский учет» за ключовим словом в назві «прибыль» за 2005–2008 рр.

№ з/п	Питання, що розглядалися	Кількість публікацій	Автори
1	Бухгалтерський облік операцій з формування прибутку	4	Романовська Т.С., Тяжкова М.С., Федотова С. В., Щепочкина Н. А.
2	Організація бухгалтерського обліку прибутку	2	Чипуренко Е. В., Тяжкова М. С
3	Бухгалтерський облік операцій з розподілу прибутку	2	Соколов Я. В., Карзаева Н. Н., Кузьмін Г. В
4	Облік операцій з оподаткування прибутку	14	Романовская Т. С., Ржаницина В. С., Берсенева Н. В., Крицкий О. П., Разумовская Е. А., Семенова М. В., Куренков И. Е., Сулова Ю. А., Бурлакова О. В., Смирнова А. В., Курбангалеева О. А., Ржаницина В. С. Сотникова Л. В., Шириков С. И., Семенов В. И Дубиньянская Е. Н.
5	Відображення показників у звітності	12	Ермолаева Н. В., Патров В. В., Семенова М. В., Сотникова Л. В., Романовская Т. С, Максимов Ю. И., Гусаковская Е. Г., Чипуренко Е. В., Булдарева О. Е.,
Разом		34	х

Ураховуючи результати проведеного аналізу (табл. 2), найбільшу актуальність, з погляду дослідників, мають питання щодо формування прибутку до оподаткування, нарахування податку на прибуток та відображення відповідних операцій в бухгалтерському обліку, зокрема нарахування авансових платежів з податку на прибуток, особливості визнання доходів та витрат, оподаткування прибутку, враховуючи зміни податкового законодавства, передача відстроченого

податку на прибуток при реорганізації підприємства у формі виділення, врахування витрат на ремонт та реконструкцію при оподаткуванні прибутку, консолідований облік розрахунків з податку на прибуток, оподаткування прибутку за операціями з іноземними контрагентами. Цим питанням за досліджуваний період присвячено 14 статей, що становить 41%. Не меншою актуальністю характеризуються питання відображення у звітності операцій з формування та розподілу прибутку. Окреслені питання підіймалися за період 2003–2008 рр. у 12 наукових статтях, з них 50% статей присвячено формуванню показників податкової звітності – особливостям складання декларації з податку на прибуток, інших 50% статей – питанням відображення і фінансовій звітності, зокрема в балансі та звіті про прибутки та збитки, показників чистого прибутку звітного періоду, поточного прибутку, відстрочених податкових активів і зобов'язань, рівня істотності при урахуванні відповідних показників до фінансової звітності для формування повного та достовірного уявлення про фінансові результати та фінансовий стан суб'єкта господарювання. У частині проблемних питань розподілу прибутку основна увага сконцентрована на розрахунку та виплаті дивідендів учасникам, у частині організації бухгалтерського обліку – на ведення синтетичного та аналітичного обліку по рахунку «Прибутки і збитки» та синтетичного обліку податкових різниць, на необхідність ведення обліку розрахунків за відстроченими податками.

Висновки і перспективи подальших розробок. Проведене дослідження наукової проблематики, яка порушувалися дослідниками на сторінках журналів «Бухгалтерський облік і аудит», «Актуальні проблеми економіки», «Економіка України» та російського журналу «Бухгалтерский учет», свідчить про актуальність питань оподаткування прибутку та відображення відповідних операцій в бухгалтерському обліку, податковій та фінансовій звітності, що пояснюється, в першу чергу, вимогами практики та постійною зміною податкового законодавства. Більшість проблем формування, розподілу та використання прибутку, які мають теоретико-методологічний характер та є актуальними в нових умовах господарювання, залишаються поза увагою дослідників. Зокрема, до таких проблем можна віднести: 1) трансформація економічної сутності та ролі прибутку в нових умовах господарювання, вимагає змін методологічних засад бухгалтерського обліку операцій з формування та розподілу прибутку, як важливого внутрішнього джерела фінансування господарської діяльності та соціального розвитку в умовах забезпечення сталого розвитку; 2) домінування серед факторів формування прибутку інтелектуального капіталу у вигляді вмінь, навиків, знань працівників та їх готовності ризикувати для максимізації прибутку та зростання ринкової вартості компанії, визначає необхідність врахування при розподілі прибутку факторів його формування та здійснення оцінки вкладу суб'єктів, що беруть участь у створенні прибутку, що у свою чергу, передбачає розкриття відповідної інформації у звітності для мінімізації інформаційної асиметрії користувачів; 3) наявність невідповідностей у вимогах формування прибутку до оподаткування відповідно до податкового законодавства та П(С)БО (незважаючи на зближення таких вимог з прийняттям Податкового кодексу України), що обумовлює фіскальну спрямованість системи бухгалтерського обліку переважної більшості суб'єктів господарювання, що є передумовою формування неадекватної інформаційним запитам користувачів облікової політики щодо формування та розподілу прибутку, вимог до показників внутрішньої звітності.

Список використаної літератури

1. Воронова Е. Ю. Неинституциональный анализ учетного процесса: [монография] / Е. Ю. Воронова // Моск. Гос. Ин-т междунар. отношений (ун-т) МИД России. – М.: МГИМО-Университет, 2010. – 230 с.
2. Панков В. В. Институциональная теория бухгалтерского учета и аудита: [учеб. пособ.] / В. В. Панков. – М.: ИнформБюро», 2011. – 168 с.
3. Малуго Н. М, Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: [монографія]. – Житомир: ЖДГУ, 2005. – 548 с.
4. Белов В. Д. Значение теории в бухгалтерии / В.Д. Белов // Счетоводство. – 1893. – № 4.– С. 50–53.
5. Скворцов А. Отношение счетоводства к другим отраслям знаний / А. Скворцов // Счетоводство. – 1889. – № 21 – С. 46.

Прийнято до друку: 10.04.2012